

Jak interpretować rysunki dziecka?

Hanna Wosz-Tatara

Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [Nexto.pl](#).

Hanna Wosz-Tatara

Jak interpretować rysunki dziecka?

Wydawnictwo Psychoskok

Wydawnictwo Psychoskok, 2012

Copyright © by Hanna Wosz-Tatara, 2012

Copyright © by Wydawnictwo Psychoskok, 2012

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana, powielana i udostępniana w jakiegokolwiek formie bez pisemnej zgody wydawcy.

Skład: Wydawnictwo Psychoskok

Projekt okładki: Hanna Wosz-Tatara

ISBN: 978-83-933996-3-5

Wydawnictwo Psychoskok

ul. Chopina 9, pok. 23 , 62-507 Konin

tel. (63) 242 02 02, kom.665-955-131

<http://wydawnictwo.psychoskok.pl>

e-mail: wydawnictwo@psychoskok.pl

Konwersja: [NetPress Digital sp. z o.o.](#)

WSTĘP

Wiele razy słyszymy, jak dorośli mówią, że nie rozumieją własnego dziecka, dlaczego właśnie tak się zachowuje. Nie wiedzą dlaczego tak się dzieje, nie potrafią dotrzeć do niego, pomóc mu. Mimo, że każdy z nas był kiedyś dzieckiem, dla nas dorosłych świat dziecka jest nieraz zagadką. Szukamy pomocy u pedagogów, psychologów, terapeutów i innych specjalistów. Podobne problemy mają nauczyciele, którzy chcieliby wiedzieć, dlaczego ich wychowanek właśnie tak się zachowuje; zastanawiają się jak dotrzeć do ucznia, bo chcieliby zrozumieć powód jego zachowania.

Wiemy doskonale, że już dziecko 7 letnie kontroluje to, co mówi; wie, o czym mówić i ile powiedzieć. Dorośli mówią tylko to, co chcą by inni usłyszeli. Tak więc prawdy szukać należy, gdzie indziej.

Nie tylko dzieci, ale i dorośli wolą swoje myśli, pragnienia i lęki ukazać w inny sposób. Dziecko robi to nieświadomie w rysunku, dorosły robi to mniej lub bardziej świadomie w twórczości, dlatego wielu dorosłych lubi pisać, śpiewać, malować, grać, zajmują się sportem lub robią całkiem coś innego by się zrelaksować. A gdy nie mają na to czasu i nie potrafią się zrelaksować, swoje frustracje wyrażają w zachowaniu i mowie, przez co często ranią swoich najbliższych.

Książka jest poświęcona tematyce dzieci, jedynie rozdział o mandalach dotyczy wszystkich dzieci, młodzieży i dorosłych.

W sposób bardzo prosty i zrozumiały przedstawiam propozycje tematyki rysunków, które mogą być wykorzystane przez rodziców, którym nie jest obojętne ich dziecko i relacje rodzinne są dla nich ważne, oraz dla nauczycieli, którzy chcieliby bardziej poznać własnych wychowanków.

Analizę rysunku dziecka od lat prowadzili lekarze psychiatrzy, psychologzy lub terapeuci. To właśnie oni posiadają wiedzę na ten temat. Książka ta umożliwi rodzicowi / nauczycielowi głębsze poznanie swojego dziecka lub ucznia i nie wymaga

wiedzy medycznej ani psychologicznej w tym zakresie. Pamiętać należy o jednej ważnej rzeczy - jeśli dziecko ma poważne problemy, to własna interpretacja rysunków dziecka nie zastąpi wizyty i konsultacji z psychologiem lub psychiatrą, gdyż ta może się okazać niezbędna.

ETAPY ROZWOJU RYSUNKU DZIECKA

W XX wieku dokonywano wiele badań i przeprowadzano analizy rysunków dziecka. Przedstawie podział rozwoju rysunku dziecka, który wprowadził C. Burt i ten według Viktora Lowenfelda oraz W.Lamberta Brittaina.

Według C. Burta pierwsza faza w rozwoju rysunku obejmuje okres od 2 do 3 roku życia - jest to tak zwany okres bazgrania. Burt wyróżnił w tym okresie, podbazy:

- Ruchy bezcelowe - pochodzące przeważnie od mięśni ramion, przebiegające w kierunku od strony prawej do lewej. To motoryczny sposób wypowiedzania się dziecka w bazgraniu, które sprawia mu wiele radości.
- Bardziej celowe bazgranie, które wywołuje u małego dziecka wiele zainteresowania. Potrafi się ono już na pewien moment skupić na nim swoją uwagę, nawet może nadawać tytuł swoim rysunkom. Dziecko doskonali ruchy ręki, pojawiają się ruchy palców, naśladuje ruchy osób dorosłych.
- Bazgranie zlokalizowane - dziecko reprodukuje niektóre części znanych mu przedmiotów.

Faza druga to rysunek dziecka w wieku 4 lat. Ulubionym tematem jest człowiek, dziecko rysuje linią. Pojawia się głowa (koło), oczy (punkty), nogi (dwie kreski). Rzadko pojawiają się tułow i ręce.

Opisowy symbolizm - tworzy dziecko w wieku 5 lub 6 lat. Postać ludzka jest już przedstawiona z dość dużą dokładnością. Schemat jest różnicowany w zależności od typu i różnic indywidualnych dziecka. W wieku 7- 8 lat rysunki mają charakter logiczny niż wizualny. Dziecko rysuje to, co widzi i co wie. W rysunku pojawia się sposób myślenia dziecka. Rysuje wszystko, co pamięta, lub to, czym zainteresowało się podczas rysowania danego tematu. Schemat wzbogaca o nowe szczegóły.

Faza wizualnego realizmu tworzy się między 9 a 10 rokiem życia. Dziecko przechodzi z fazy rysunku z pamięci i wyobraźni w fazę rysunku z natury.

Faza regresji - obejmuje wiek dziecka od 11-14 lat, w tym czasie pojawia się tendencja do dokładnego przedstawienia postaci ludzkiej. Młodzież w tym okresie staje się bardziej realna i zniechęcona do rysowania, swoje emocje i przemyślenia wolą wyrazić w słowach.

Faza artystyczna - pojawia się około wieku lat 15, dopiero w tym czasie rysunek może być artystyczną aktywnością. Według Burta większość młodzieży nie osiąga tej fazy w ogóle.

V.Lowenfeld i W.Lambert Brittain, wyróżnili następujące fazy rozwojowe rysunku dziecka:

Faza bazgrot obejmuje okres od 2-4 roku życia. Dziecko w rysunku ujawnia swój rozwój emocjonalny i umysłowy. Faza ta obejmuje rysunki spontanicznych kresek aż po etap dorysowywania innych elementów, które dziecko właśnie poznało.

Faza przedschematyczna - dotyczy pierwszych prób przedstawiania przedmiotu na rysunku. Pojawia się między 4-7 rokiem życia. Rysunki w tym wieku są odbiciem uformowanych pojęć, uczuć, percepcji własnego środowiska oraz cech osobowości. Rysunki i malowidła są środkiem, poprzez które dorośli mogą lepiej zrozumieć potrzeby dziecka i jego rozwój fizyczny, umysłowy, emocjonalny oraz społeczny. Rysunki dziecka w tej fazie są środkiem, za pomocą którego możemy kierować jego rozwojem i wychowaniem, a szczególnie rozwojem jego twórczych procesów. Sztuka dziecka

powinna umożliwiać wyrażanie uczuć strachu, nienawiści, jak też miłości, radości itp. W takiej sytuacji wytwory dziecka będą prawidłowym wyrazem jego osobowości. V.Lowenfeld i W.Lambert Brittain twierdzą, że rozwój fizyczny ma odbicie w rysunku dziecka.

Faza czwarta obejmuje okres od 9-11 roku życia. Jest to początek realizmu. W tym czasie dziecko odkrywa swoją społeczną niezależność, a więc może działać i myśleć niezależnie od osób dorosłych. Schemat już przestaje być obrazem człowieka. Zmiany w rysunku zależą od intelektualnego rozwoju dziecka. Dziecko o niskim rozwoju umysłowym nie zdaje sobie sprawy ze zmian w środowisku ani też nie dostrzega różnic w spostrzeganych przedmiotach lub widzianych formach. U tych dzieci nadal występują schematy w rysunkach.

Odejście od schematu i dostrzeganie różnych szczegółów związanych z własną osobą, jak też ze środowiskiem jest najważniejszą cechą rozwojową tego okresu. W tej fazie dzieci bywają czasem bardzo krytyczne wobec swoich rysunków i obrazów, szczególnie wtedy, gdy odbiegają one od ogólnie przyjętych pojęć i wzorów. Naturalizm w rysunku nie jest więc ostatecznym celem w tej fazie rozwojowej. Niektóre dzieci nigdy nie osiągną tej fazy rozwoju rysunku.

Przypisy niedostępne w wersji demonstracyjnej

Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [Nexto.pl](#).